

Naslov prijedloga interaktivnog izlaganja:

Primjer iz prakse: Timski projekt u razredu – izrada web sjedišta

Autorica: Davorka Medvedović (davorka.medvedovic@skole.hr)

Ustanova: Osnovna škola Rovišće

Sažetak primjera ili projekta koji će se demonstrirati prezentacijom:

Predavanje je namijenjeno je svim učiteljima, nastavnicima i profesorima koji žele pokušati na drukčiji način odraditi neku nastavnu jedinicu i omogućiti učenicima suradnju na novi način, bolje međusobno upoznavanje kao i upoznavanje samih sebe uz kritičko sagledavanje vlastitih sposobnosti. Osmišljeno je tako da učenici u timovima izrade web sjedište o temi po izboru, ali se može primijeniti i u drugim predmetima, ne samo u informatici. Naglasak je na timskoj suradnji i podjeli poslova unutar tima. Ovaj projekt odvijao se unutar redovite nastave informatike, a sudjelovali su učenici osmih razreda. Radom se započelo krajem ožujka, a krajnji rezultat učenici su predstavili početkom svibnja. Radilo se po dva školska sata tjedno u tri razredna odjeljenja.

Web sjedište izrađivalo se programom MS Expression Web 4, koji je besplatan i dostupan u školi te opisan u udžbenicima. U sedmom razredu naučili su osnove rada u tom programu, sada samo nastavljaju ali s naglaskom na timskom radu.

Metodologija projekta

1. Određivanje ciljeva koji se žele postići

Projektnim načinom rada učenici će usvojiti nove metode rada, razvijati sposobnost rada u grupi i zajedničkog rješavanja problema, samostalno pronalaziti informacije, unaprijediti sposobnost izražavanja, odlučivanja i svladavanja gradiva te naučiti kritički se odnositi prema vlastitom i tuđem radu.

2. Podjela učenika u timove

Nakon pojašnjavanja osnovnih pojmova (što su timovi i kako funkcioniraju), učenici su podijeljeni u timove od tri do četiri osobe. Sami su mogli odabrati s kim će surađivati uz uvjet da skupine budu mješovite po spolu i po ocjenama (u timu nisu mogli biti samo "odlikaši" i sl.), a time i sposobnostima.

U ovoj fazi najveći je problem bio s učenicima koji su navikli samostalno raditi i ne žele ovisiti o tuđem radu te s učenicima koji su slabijih sposobnosti i nitko ih ne želi u timu, ali smo razgovorom uspjeli riješiti sve nesuglasice.

Učenici su na kraju svaki svom timu dali neki zgodan naziv, čime su već na početku stvorili određenu povezanost i osjećaj pripadanja.

3. Odabir teme

Svaki tim odabrao je temu po izboru koju želi predstaviti svojim uratkom. Morali su odlučiti koji im je krajnji cilj koji žele postići – zabava, informiranje šire zajednice, poticanje promjena ili nešto drugo.

4. Podjela zaduženja unutar tima

Nakon odabira teme, svaki učenik dobio je svoja zaduženja prema sadržaju teme. Voditelj tima zadužen je za poticanje članova na rad, praćenje napretka i vođenje bilješki o radu te podnošenje izvještaja učitelju. Ovisno o sposobnostima, odredili su osobe zadužene za dizajn, prikupljanje sadržaja, obradu slika, izradu animacije itd. Zaduženja nisu morala biti uvijek ista za pojedinog učenika, ona su se po potrebi mijenjala, ali to se sve moralo dokumentirati.

5. Planiranje strukture web sjedišta i navigacije

Prema temi učenici određuju koje će sve stranice njihovo sjedište sadržavati i što će se na njima nalaziti. To je također podložno kasnijim izmjenama što je odlično jer oni moraju samostalno doći zaključaka o promjeni i riješiti eventualni problem.

6. Planiranje razmještaja elemenata na svakoj stranici

Ovaj korak je tehničke prirode gdje učenici određuju gdje će se nalaziti tekst, slike, gumbići i sl.

7. Izrada web sjedišta

Faza izrade najduže traje i zapravo je protkana kroz sve ostale korake. To je dio u kojem se odrađuje prikupljanje sadržaja, obrada slika, smještaj sadržaja na stranice, ali i nailaženje na probleme poput izmjene strukture a ponekad se i tema mora promijeniti. Učitelj pomaže, ali se učenicima prepušta da se sami pokušaju snaći i zajedno riješiti problem.

8. Dodavanje pokretnih elemenata na stranice

Učeni izrađuju vlastite GIF animacije i na taj način jedinstveno obilježavaju svoje sjedište.

9. Testiranje web sjedišta

Sjedište se testira u različitim preglednicima i na različitim računalima unutar lokalne mreže.

10. Objavljivanje web sjedišta

Kada završe s izradom sjedišta, učenicima je omogućeno objavljivanje na internetu a tada i šira zajednica može vidjeti njihov rad.

Radovi se objavljuju na poslužitelju na kojem su i službene stranice škole.

11. Prezentacija projekta

Svaki tim priprema prezentaciju i verbalno predstavlja svoj uradak pred razrednim odjeljenjem. Ovo je za njih jedan od težih zadataka jer uglavnom imaju tremu i nije im ugodno javno nastupati. Ujedno je za učenike ovo odličan način da steknu samopouzdanje i shvate da su time pridonijeli svom osobnom razvoju.

12. Vrednovanje

Na početku rada učenicima je najavljeno što će se od njih očekivati na kraju. Najzanimljivije je kod spomena vrednovanja što oni tada redovito komentiraju: „Odlično! Svi ćemo si dati petice!“. Nakon nekog vremena i sami uvide da to nije baš tako jer uvijek ima pokoji učenik koji ne želi surađivati i ne ulaže veliki trud. Isto tako dogodi se da pojedinci žele sve sami napraviti i ne žele uključiti ostatak tima. Tada je važna uloga učitelja da ih dodatno motivira i potakne na suradnju. Na kraju dobivaju obrasce na kojima ocjenjuju sami sebe i članove unutar svog tima i tablice u kojima svaki tim ocjenjuje prezentaciju i uradak ostalih timova. Interesantno je što su prilično samokritični i gotovo uvijek daju sebi ocjenu manju od one koje im daju ostali članovi tima. Krajnji rezultat su prilično realne ocjene kojima su na kraju i sami zadovoljni.

Započinjanjem projektnog načina rada učenici su bili prilično skeptični i ne previše oduševljeni zadatkom. Pripisujem to strahu od nepoznatoga jer nemaju iskustva s ovim načinom rada. Kada ih nakon prezentacije i vrednovanja pitam kako im se svidio novi način rada, vrlo sam zadovoljna odgovorima jer dobivam pozitivnu povratnu informaciju, a učenici za sebe kažu da su puno naučili i o sebi i o drugima te da bi željeli češće na takav način učiti.

Ukratko:

Prolazeći kroz svaku fazu učenici vode bilješke o napretku u kojima su navedeni naziv teme, cilj koji žele postići, podjela zaduženja i njihovo ostvarivanje, izrada plana web sjedišta i struktura te opis sadržaja svake stranice. Na kraju prezentiraju svoj projekt pred razredom, a ostali timovi ih ocjenjuju i savjetuju ispravke. Osim toga, članovi tima vrednuju sami sebe i članove unutar svog tima. Učitelj ima ulogu koordinatora, a učenici uglavnom samostalno rade na zadatku.

Uglavnom sam zadovoljna tijekom i izvedbom ovog projekta, a kako bih poboljšala način izvedbe, ponovit ću ga i tada planiram uvesti anketu za dobivanje konkretnijih povratnih informacija.

Na predstavljanje ovog projekta motiviralo me oduševljenje ponašanjem učenika koji su se izvrsno prilagodili i odlično odradili zadatak.

Kratak opis metode:

Metoda se temelji na grupnom radu učenika, njihovoj suradnji i sposobnosti koordinacije i podjele poslova. Učitelj koordinira rad i upoznaje učenike s novim dijelovima gradiva te potiče učenike na samostalni istraživački rad. Prilikom podjele u timove učenici biraju osobe s kojima žele surađivati ali uz uvjet raznolikosti u spolu, sklonostima i sposobnostima. Tako formirani timovi omogućuju učenicima međusobno bolje upoznavanje, suradnju s osobama s kojima možda inače ne surađuju, a time i poticanje na toleranciju i uvažavanje različitosti. Cilj koji žele postići svojim uratkom može biti informiranje šire zajednice, zabaviti prijatelje ili potaknuti na razmišljanje o nekim promjenama. Svrha toga je kritičko promišljanje o sadržajima na internetu i izdvajanje upotrebljivih podataka na novi način. Unutar ove metode obuhvaćeni su razgovor, demonstracija, vježba, samostalan rad te ponajviše rad u grupi. Zanimljivost ove metode je i u tome što učenici na kraju sami ocjenjuju svoj rad i rad svojih kolega u timu, kao i ostale timove. U projektu sudjeluju učenici osmih razreda, ali se ova metoda može primijeniti kako s mlađim, tako i starijim uzrastom.

Poveznice na rezultate projekta:

[Što smo napravili?](#) – radovi i fotografije

Objašnjenje kako navedeno izlaganje tematski pridonosi konferenciji:

Izlaganje svakako prati temu ove konferencije *Interaktivno učenje i razigrana nastava*, jer obuhvaća suvremene pristupe nastavi, učenje kroz istraživanje i učenici su posebno motivirani jer njihov rad ocjenjuju njihovi kolege, a ne samo nastavnik. Stječu novo iskustvo i izrađuju digitalne sadržaje. Navedeni primjer se može povezati i s temom *Digitalna kultura* jer izrađujući web sjedište učenici moraju kritički promišljati o sadržajima koje će koristiti, autorskim pravima u online okruženju i moraju učinkovito komunicirati i surađivati kako bi postigli zadovoljavajući rezultat.

S obzirom da se bliži reforma obrazovnog sustava, želim naglasiti da se ovaj primjer može primijeniti i za postizanje odgojno-obrazovnih ishoda unutar sve četiri domene nove kurikularne reforme predmeta informatika (Informacije i digitalna tehnologija, Računalno razmišljanje i programiranje, Digitalna pismenost i komunikacija, e-Društvo).